

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ИНФОРМАЦИЯ

от

ЕМИЛ ДИМИТРОВ - Министър на околната среда и водите

ОТНОСНО: Оперативното управление на водите на национално ниво в Р. България

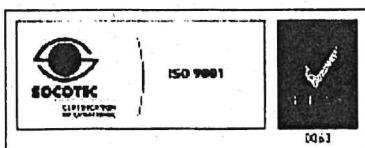
I. СЪСТОЯНИЕ НА ВОДИТЕ В СТРАНАТА ЗА М. ДЕКЕМВРИ 2020 Г.

1. Повърхностни води

Общият обем на речния отток в страната за месец декември е 882 млн. м³. Стойността му е с 85% повече от стойността за предходния месец и с 19% повече спрямо декември 2019 година.

През изминалния месец средномесечните водни количества на повечето от наблюдаваните реки в страната са били под средномногодишните стойности за декември, но по-големи от средномесечните водни количества за предходния месец.

В Дунавския водосборен басейн обемът на речния отток за месец декември е 338 млн. м³, което е с 80% повече от предходния месец и с 51% повече от този за месец декември 2019 година. През изминалния месец, в резултат на валежите от дъжд и снеготопене нивата на наблюдаваните реки в по-голямата част от басейна се повишиха значително. В периода 9-12 декември съществено се повишиха речните нива във водосборите на реките Искър, Вит, Осъм и Янтра: в основното течение на р. Искър с до 100 см при гр. Нови Искър и с до 122 см на р. Малки Искър при с. Своде; с 81 см на р. Бели Вит при гр. Тетевен и с 93 см на р. Вит към устието и; в основното течение на р. Осъм с до 74 см при гр. Троян и с до 126 см при с. Изгрев; във водосбора на р. Янтра с до 178 см на р. Джулюница при с. Джулюница и в основното течение на реката с 98 см при гр. Габрово и с до 105 см при с. Каранци. В периода 12-13 декември, отново в резултат на валежи, също бяха отчетени значителни повишения на водните нива във водосбора на р. Осъм - с до 115 см на основната река при с. Изгрев и във водосбора на р. Янтра - с до 131 см на р. Джулюница при с. Джулюница и с до 71 см в основното течение на реката. Краткотрайни, съществени повишения на речните нива бяха регистрирани и в периода 1-4 декември във водосбора на р. Искър с до 60 см при гр. Нови Искър, както и в периода 27-29.XII във водосборите на реките: Искър (с до 40 см на р. Лесновска при с. Долни Богров), Вит (с до 45 см на р. Бели Вит при гр. Тетевен), Осъм (с до 40 см на р. Бели Осъм при гр. Троян) и Янтра (с до 59 см при с. Каранци на основната река). През изминалния месец нивата на реките Нишава, Лом, Огоста и Русенски Лом останаха без съществени изменения при отчетени деноноощни колебания съответно

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза“ 22

Тел: +359(2) 940 6194, Факс: +359(2) 986 25 33

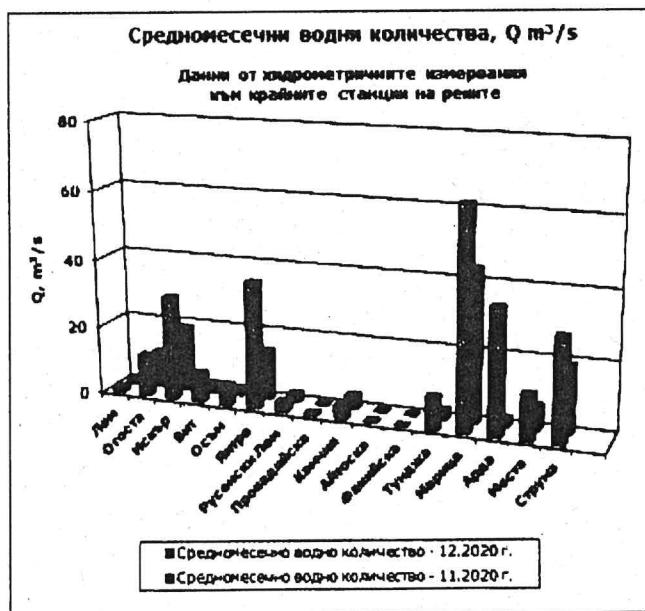
от -17 см до +18 см, от -2 см до +6 см, ±34 см и от -25 см до +13 см. През месец декември по-голямата част от наблюдаваните реки в басейна бяха със средномесечни водни количества под месечните норми. Със средномесечни водни количества над месечните норми бяха реките Бели Вит и Вит в основното течение, Янтра, Джулюница и Росица.

В **Черноморския водосборен басейн** обемът на речния отток за месец декември е 23 млн. m^3 - с 12% повече спрямо предходния месец и с 31% по-малко от обема за месец декември 2019 година. През месец декември нивата на почти всички от наблюдаваните реки в басейна останаха без съществени изменения, при отчетени денонощни колебания както следва: за водосбора на р. Провадийска от -10 см до +2 см; за водосбора на р. Айтоска от -4 см до +8 см; за водосбора на р. Факийска от -2 см до +10 см и за водосбора на р. Ропотамо от -8 см до +16 см. В резултат на валежи, в периодите 9-10 и 11-12 декември значително се повиши нивото на р. Луда Камчия при с. Бероново, съответно с до 102 см и с до 128 см. През останалата част от месеца отчетените изменения на речните нива във водосбора на р. Камчия бяха от -20 см до +15 см. През декември всички наблюдавани реки от басейна бяха със средномесечни водни количества под месечните норми.

Обемът на оттока на **Източнобеломорския водосборен басейн** за месец декември е 395 млн. m^3 , което е със 111% повече от предходния месец и с 3% повече от месец декември 2019 година. През по-голямата част от декември нивата на наблюдаваните реки в басейна се повишаваха, в резултат на валежи. Във водосбора на р. Арда бяха регистрирани значителни повишения в периода 9-11 декември при гр. Рудозем, с. Вехтино и с. Китница съответно със 119 см, 187 см и 226 см по основната река, с до 160 см на р. Елховска при гр. Рудозем, с до 95 см на р. Перперешка при с. Сватбаре, на р. Върбица със 147 см при с. Върли дол и с до 320 см при сп. Джебел, с 253 см на р. Крумовица при с. Горна кула; в периода 11-12 декември по основната река при с. Вехтино и с. Китница съответно със 156 см и 202 см, с до 90 см на р. Елховска при гр. Рудозем, на р. Върбица със 115 см при с. Върли дол и с до 223 см при сп. Джебел, със 151 см на р. Крумовица при с. Горна кула; в периода 26-30 декември по основната река при гр. Рудозем, с. Вехтино и с. Китница съответно с 95 см, 184 см и 239 см, с до 275 см на р. Елховска при гр. Рудозем, на р. Върбица с 98 см при с. Върли дол и с до 194 см при сп. Джебел, със 187 см на р. Крумовица при с. Горна кула. През декември в поречие Марица по-съществени повишения на речните нива, вследствие на валежи, бяха регистрирани основно при Родопските притоци на реката и във водосборите на реките Стряма и Сазлийка: в периода 9-12 декември с до 73 см на р. Триградска при с. Триград, с до 47 см на р. Чепеларска при с. Бачково, на р. Стряма при гр. Баня с до 87 см и при с. Трилистник с до 93 см; в периода 27-30 декември с до 61 см на р. Юговска при гр. Лъки и с до 71 см на р. Чепеларска при с. Бачково. Във водосбора на р. Тунджа в резултат на валежи бяха отчетени значителни повишения на речните нива при почти всички наблюдателни пунктове в средата и края на изминалния месец: в периода 9-11 декември в средното течение на р. Тунджа с 50 см при с. Ягода, със 72 см при гр. Гурково и със 128 см на р. Беленска при г. Чумерна; в периода 11-12 декември в средното течение на р. Тунджа с 50 см при гр. Павел баня и със 72 см при гр. Гурково, със 128 см на р. Беленска при г. Чумерна и с 59 см на р. Мочурица при с. Воденичане; в периода 12-13 декември в средното и долното течение на р. Тунджа с 51 см при с. Ягода и със 138 см при гр. Ямбол, със 116 см на р. Беленска г. Чумерна и с 57 см на р. Мочурица при

с. Воденичане; в периода 26-30 декември в средното и долното течение на р. Тунджа с 51 см при гр. Гурково и с 92 см при гр. Ямбол, със 119 см на р. Беленска при г. Чумерна и с 88 см на р. Мочурица при с. Воденичане. Със средномесечни водни количества над месечните норми бяха реките във водосбора на р. Арда, както и р. Тунджа при гр. Павел баня.

В Западнобеломорския водосборен басейн обемът на речния отток за месец декември е 126 млн. m^3 - с 53% повече от предходния месец и с 27% повече спрямо декември 2019 година. През почти целия месец нивата на наблюдаваните реки останаха без съществени изменения. В резултат на валежи бяха регистрирани по-съществени, краткотрайни повишения на речните нива в басейна както следва: в периода 9-11 декември във водосбора на р. Струма с до 67 см на р. Соволянска Бистрица при с. Гърляно и на р. Места при гр. Хаджидимово с 36 см; в периода 26-29 декември по основното течение на р. Места с до 47 см. Отчетените денонощици изменения на речните нива в басейна през останалата част от декември бяха от -18 см до +16 см за водосбора на р. Места и от -31 см до +25 см за водосбора на р. Струма. Почти всички от наблюдаваните реки в басейна бяха със средномесечни водни количества под месечните норми, само средномесечното водно количество на р. Соволянска Бистрица при с. Гърляно е било над месечната норма.

2. РЕКА ДУНАВ

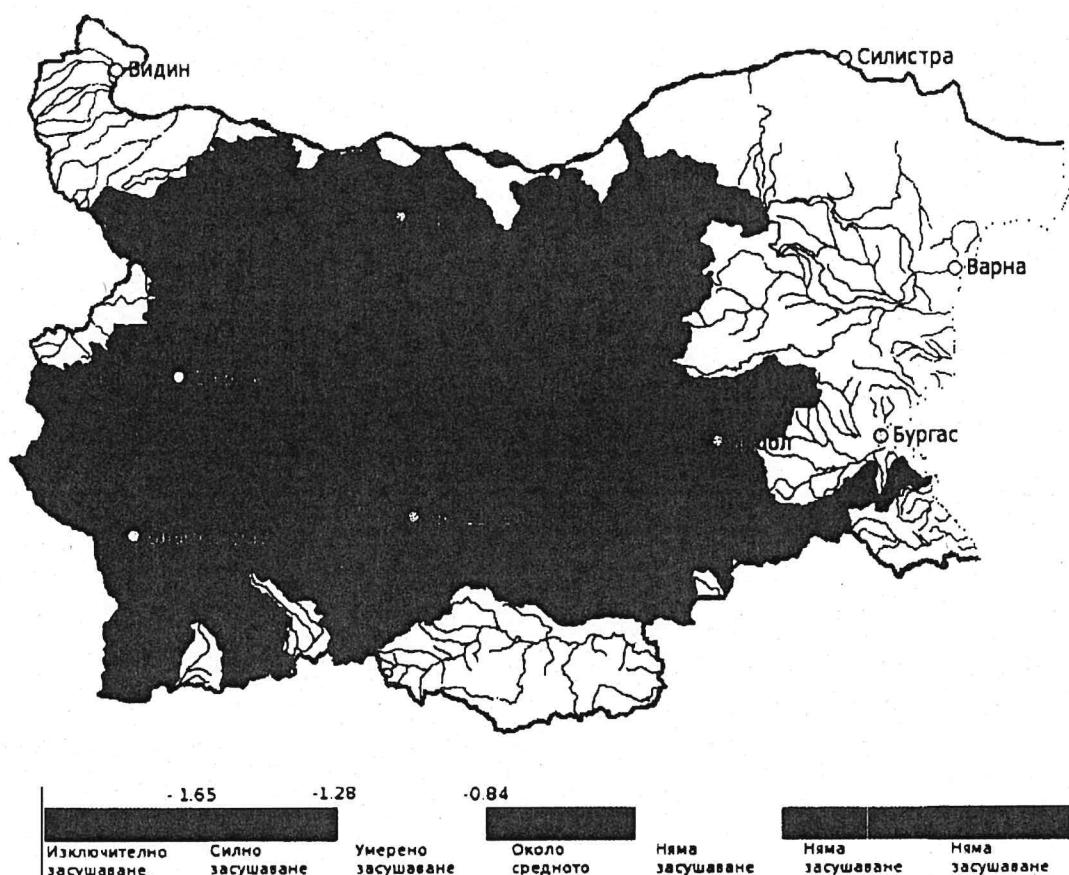
Средномесечните водни стоежи за декември на р. Дунав, при измервателните пунктове в българския участък, бяха с между 45% и 61% под нормите за месец декември и с от 58 см до 80 см по-ниски спрямо предходния месец.

3. СТОЙНОСТ НА ИНДЕКСА НА ЗАСУШАВАНЕ

НИМХ ежемесечно изчислява стойността на индекса на засушаване SRI, на база предварително определени средномесечни водни количества по поречия. За месец декември 2020 г. индексите са, както следва:

- с изключително засушаване – по поречието на река Факийска;

- с умерено засушаване – по поречието на река Провадийска;
- около средното засушаване – по поречията на реките Огоста, Искър, Вит, Осъм, Янтра, Русенски Лом, Ропотамо, Марица, Тунджа, Струма и Места;
- във всички останали поречия няма засушаване.

II. СЪСТОЯНИЕ НА ВОДИТЕ ЗАРЕГУЛИРАНИ В КОМПЛЕКСНИТЕ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ ПРЕЗ м. ДЕКЕМВРИ 2020 г.

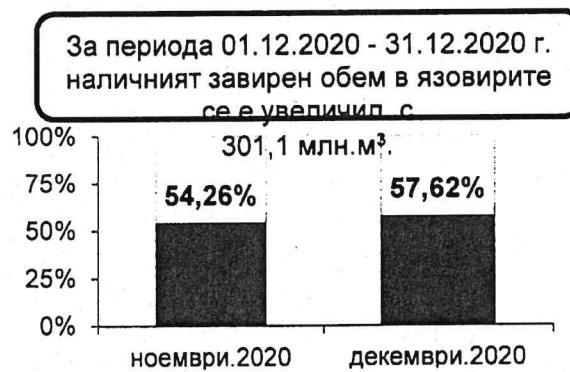
В Министерството на околната среда и водите ежедневно се следи състоянието на водите зарегулирани в комплексните и значими язовири, по приложение № 1 към чл. 13, ал. 1, т. 1 от Закона за водите, на базата на ежедневна информация, постъпваща от дружествата експлоатиращи язовирните стени и съоръженията към тях. Съгласно приложение № 1 към чл. 13 ал. 1, т. 1 от Закона за водите, комплексните и значими язовири са 52 броя:

- Сумата на общите им обеми е 6 546,19 млн. m^3 , което представлява около 85,1% от сумата на общите обеми на изградените в страната язовири;
- За 43 броя комплексни и значими язовири с общ обем 6 474,60 млн. m^3 се изготвя годишен график за определяне на стратегията при използването на водите им. Сумата от наличните в тях завирени обеми към 31 декември 2020 г. е 3 814,4 млн. m^3 и представлява 57,6% от сумата на общите им обеми. В края на месец декември 2019 г. този процент е бил

54,8%. Сумарният завирен обем към 31 декември 2020 г. е с 2,8% по-голям от обема към 31 декември 2019 г. и с 3,3% по-голям спрямо обема към 30 ноември 2020 г.

През месец декември прелива яз. „Пчелина“, което е нормалното експлоатационно състояние на язовира. В края на месец декември със запълване над 90% са язовирите „Сроченска бара“, „Боровица“, „Пчелина“ и „Кричим“. Коритата на реките след язовирните стени са в добро състояние и проводимостта им е осигурена.

Няма данни за засегнати населени места и за възникнали аварийни ситуации по язовирните стени и съоръженията към тях.

Наличните завиреди обеми в язовирите, в края на месец декември, според основното им предназначение са, както следва:

- за питейно-битово водоснабдяване – 66,8% от общия им обем;
- за напояване – 36,5% от общия им обем;
- за енергетика – 75,1% от общия им обем.

От получените данни на регистрираните общи притоци на водосборите към комплексните и значими язовири през изминалата 2020 година, може да се направи следната оценка:

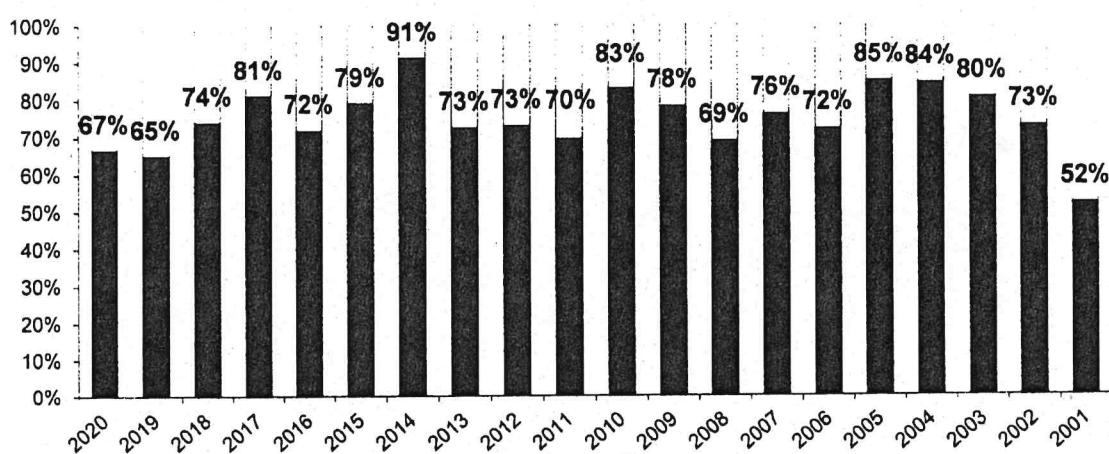
- с обезпеченост 50 % - условия на средна година са язовирите: „Искър“, „Бели Искър“, „Сопот“, „Христо Смирненски“, „Ясна поляна“, „Белмекен“, „Чайра“, „Домлян“, „Паясъчник“, „Голям Беглик“, „Широка поляна“, „Батак“, „Въча“, „Тракиец“, „Кърджали“, „Студен кладенец“, „Ивайловград“, „Студена“, „Пчелина“ и „Дяково“;
- с обезпеченост 75% - условия на средно суха година са язовирите: „Огоста“, „Сроченска бара“, „Горни Дъбник“, „Александър Стамболийски“, „Ахелой“, „Копринка“, „Асеновец“, „Тополница“, „Доспат“ и „Боровица“;
- с обезпеченост 95% - условия на суха година са язовирите: „Огняново“, „Кула“, „Рабиша“, „Йовковци“, „Ястребино“, „Съединение“, „Бели Лом“, „Тича“, „Георги Трайков“, „Камчия“, „Порой“, „Жребчево“ и „Малко Шарково“.

III. КОМПЛЕКСНИ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ С ОСНОВНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ ПИТЕЙНО-БИТОВО ВОДОСНАБДЯВАНЕ

Сумарният завирен обем на язовирите с питейно-битово предназначение *към 31 декември 2020 г. е 1001 млн. м³, което представлява 66,8% от общия им обем и е с 1,2% по-голям спрямо обема към 30 ноември 2020 г. и с 1,6% по-голям от обема към 31 декември 2019 г.*

Степента им на напълване е както следва: яз. „Искър“ – 78,6%, яз. „Бели Искър“ – 79,1%, яз. „Сроченска бара“ – 99,5%, яз. „Христо Смирненски“ – 88,2%, яз. „Йовковци“ – 77,7%, яз. „Тича“ – 42,9%, яз. „Камчия“ – 52,4%, яз. „Ясна поляна“ – 55,8%, яз. „Асеновец“ – 40,5%, яз. „Боровица“ – 97,8%, яз. „Студена“ – 84,9% и яз. „Дяково“ – 83,3%.

Процент на запълване на комплексните и значими язовири за питейно-битово водоснабдяване за м. декември 2020-2001 г.

IV. ПРЕДПРИЕТИ ДЕЙСТВИЯ ЗА ОПЕРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА ВОДИТЕ

В Национален координационен център, част от който е Центъра за управление на водите, ежедневно се следят и анализират нивата на комплексните и значими язовири по приложение № 1 на Закона за водите, правят се анализи на притока и оттока на водите им. Събира се ежедневна информация от дружествата, които осъществяват техническата

експлоатация на комплексните и значими язовири въз основа, на която се изготвят ежедневно бюлетини. При необходимост се изменя месечния график за разпределение на водите и се извършва извънреден контрол за изпълнение на предписанията.

V. ПРЕДПРИЕТИ МЕРКИ В МЕСЕЧНИЯ ГРАФИК ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА ВОДИТЕ ОТ КОМПЛЕКСНИТЕ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ ПРЕЗ м. ДЕКЕМВРИ 2020 г.

МОСВ предприема мерки за гарантиране на приоритетното питейно-битово водоподаване от язовирите по приложение № 1 на Закона за водите.

Язовири, водите на които се използват за питейно-битово водоснабдяване и са със завирен обем под 50 % от общия им обем са яз. „Асеновец“, яз. „Ястребино“ и яз. „Тича“ и яз. „Камчия“.

Язовир „Асеновец“ – разрешените обеми за питейно-битово водоснабдяване са 0,800 млн. м³. Заявката на „ВиК“ ОД Сливен за водовземане от язовира е удовлетворена в пълен размер, предвид предприетите действия от страна на дружеството за включване на алтернативни водоизточници.

Язовир „Ястребино“ – заявката на ВиК Търговище е удовлетворена, като са разрешени 0,021 млн. м³.

Язовир „Ястребино“ е изграден за замеделски цели, за напояване чрез НС „Попово“. Същият е служил като резервно водоснабдяване на гр. Антоново, но преди години е включен като основен водоизточник за питейно-битово водоснабдяване. Към 31 декември 2020 г. в язовира има водни обеми в размер на 12,942 млн. м³, резервирали само за гр. Антоново, които при потребление 0,020 млн. м³/месечно ще стигнат за над 35 години. МОСВ счита, че язовир „Ястребино“ следва да се ползва по предназначение, а именно за земеделски цели. Същият следва да остане и като резервно захранване на гр. Антоново, като за основно захранване на града, следва да бъдат изградени един или два сондажа, с общ месечен дебит не по-малко от 0,020 млн. м³.

Съгласно постъпила информация от Басейнова дирекция „Дунавски район“, съдържаща справка за водоизточниците за питейно-битово водоснабдяване на ВиК Търговище, от 283 водоизточника в териториалния обхват на ВиК оператора се използват само 13 водоизточника. От приложената справка е видно, че има 140 броя водоизточника в община Антоново, за които не са подадени заявления за издаване на разрешителни за водовземане по реда на Закона за водите. В тази връзка ВиК операторът следва да проучи възможността за включване на част от водоизточниците за питейно-битово водоснабдяване на гр. Антоново и населени места, с цел акумулиране на водни обеми в язовир „Ястребино“.

Язовир „Тича“ – предвид ниския обем в язовира, ползването е редуцирано.

Заявките на ВиК Шумен и ВиК Търговище са намалени в съответствие с използваните през предходните месеци водни количества - за ВиК Шумен са разрешени 2,300 млн. м³, за ВиК Търговище 0,700 млн. м³. Минимално допустимият отток в реката след язовира е за 95% обезцененост на притока.

Язовир „Тича“ е проектиран за земеделски цели, към него е проектирана НС „Виница“. Язовирът е предвиден за резервно водоснабдяване на гр. Търговище, Шумен и Велики Преслав. В момента същият се ползва като основен водоизточник за питейно-битово водоснабдяване. През 2020 година от НС ЕАД са заявени за напояване количества, които с цел акумулиране на водни обеми за питейно-битово водоснабдяване, бяха

редуцирани от страна на МОСВ до 6,3 млн. м³/годишно. На НС ЕАД беше издадено разрешително за водовземане от язовир „Шумен“, с цел допълване на необходимите водни количества за напояване. През 2020 година въпреки сушата и незначителния приток са задоволени всички нужди за питейно-битово водоснабдяване и напояване.

Предприети действия за изменение на месечния график:

С цел дългосрочно осигуряване на приоритетното питейно-битово водоснабдяване от яз. „Камчия“, предвид ниския обем в язовира, който към 14.12.2020 г. е 114,887 млн. м³, и реално постъпващия приток – за условия на много суха по влажност година (с обезценост 95%), както и предвид наличните алтернативни водоизточници, с изменение на месечния график е редуцирано водното количество за ВиК Варна ООД, като разрешените за месец декември 2,5 млн.м³ вода са намалени на 1,5 млн.м³.

VI. КОНТРОЛ ПО СПАЗВАНЕ НА МЕСЕЧНИЯ ГРАФИК НА КОМПЛЕКСНИТЕ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ

При осъществената от Басейновите дирекции контролна дейност съгласно Закона за водите и Наредбата за ползване на повърхностните води, по отношение изпълнението на режимния график за ползване на водите от комплексните и значими язовири за месец декември е констатирано ползване на вода от яз. „Калин“ и яз. „Карагъол“, за питейно-битово водоснабдяване на гр. Рила и населени места в общ. Кочериново, от „Кюстендилска вода“ ЕООД без действащо разрешително издадено по Закона за водите. За установеното нарушения ще бъдат предприети действия за налагане на административни наказания по реда на Закона за водите.

За констатираните през предходните месеци нарушения от „Кюстендилска вода“ ЕООД, Басейнова дирекция „Западнобеломорски район предприема следните административни действия: направено е 1 бр. предписание; съставени са 5 бр. Акта за установяване на административно нарушение (АУАН); издадени са 2 бр. Наказателни постановления (НП).

Предприети административно-наказателни действия през месец декември за констатирани нарушения от предходни месеци:

През месец декември са съставени 1 бр. Акта за установяване на административно нарушение и 1 брой Наказателни постановления, както следва:

- АУАН № 209/18.12.2020 г. на „Напоителни системи“ ЕАД за язовир „Тополница“ за месец октомври 2020 г.
- НП № 210/07.12.2020 г. на „Напоителни системи“ ЕАД, язовир „Пъсьчник“ за месец май 2020 г.

ЕМИЛ ДИМИТРОВ

Министър на околната среда и водите

